

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
A szerkesztőség kéziratok visszatérítését és hirdetések elszámolását nem vállalja. Kiadóhivatalhoz intézendők.

MODERN APOSTOL.

Huszonkétezer bálványba osztotta szét a görög nép az Isteneszmét, minden ügye-bajára állított egy-egy bálványt és mégis üres volt a szíve és mégis új oltárt állított ezen felirással:

„Egy ismeretlen Istennek“.

Ezt az oltárt látta meg a nemzetek apostola s az oltár körül vágyó lelkű embereket és szólott hozzájuk: „Én hirdetője vagyok ezen Istennek, kit ti ismeretlenül tiszteltek.“

Mennyi ütlegetés, félreértés, vád érte a nagy apostolt a nép részéről, mely a megszokott bálványait féltette s csak lassan értette meg, hogy a kőbálványok ávult üres formái helyett az egy Élő Istent adja nekik — az Élőt és Éltetőt.

A mai ember is szétosztotta tiszta szép magyar lelkét politikai pártokba, erejét osztályharcokba, bizalmát ezer és ezer társadalmi csodaszerbe. A szétágazó érdekszálak között, a társadalmi bálványok felett vágyó szívvel óhajtunk mindnyájan egy tiszta magasztos ideált, a pártütlekedéseken kívül álló, az ezernyi apró részletérdekek marakodásán

felül emelkedő, az élet önzésétől szétválasztott embereket egy nemes eszmében újra testvérekül egybeölelő erőt.

Mindnyájan áldozunk ezen vágyott, ismeretlen, tiszta, erő előtt, de nem tudunk idáig még nevet sem adni vágyainknak.

És most megjelenik a modern apostol, a keresztény lelkű, magyar szívi központi sajtó és szól hozzánk „én a ti ismeretlen, vágyott ideálotok apostola vagyok“!

Üldözés lesz-e része? Gyanúsítás, előlegezett vádak? Azt hiszem, igen. Az aposzlokknak át kell ezen esni.

Az emberek akárhogy is vágytak az igaz Isten után, megszokott bálványait mégis féltették.

Tegnap folyt le az új központi keresztény magyar lapvállalat propagálásának előkészítő értekezlet városunkban.

Őszinte lelkesedéssel üdvözölték az új központi lapot, tiszta ideális céljával. Minden jelenvolt propagálója is lett s csak a terjesztési munka módozatai

körül volt lelkes, emelkedett színvonalu vita.

Atyámiai, férfiak! Ugye, minden jogos érdeknek van szószéke, egy-egy ujság? Ugye, ha jogos is az érdek, szétválaszt érdekcsoportokra s eo ipso szemben álló csoportokra?

Nem feltétlenül kell-e egy lap, mely nem azt keresi, ami szétválaszt, hanem ami egyesít. Azt a megváltó keresztény hitet, melynek alapja a gyűlölködés tilalma, azt a régi magyar jellemet, mely vendéget látott a bevándorlóban és nem bántotta, lovagias gondolkozása folytán sem hitét, sem nyelvét.

Ma is háborítatlanul élhetnek mindkettővel.

Nem akar pártlap lenni az új lap, sem *felekezeti* sem *politikai* tekintetben, hanem amint a régi keresztény Magyarország befogadta mindazokat, kik helyet kértek fedele alatt, ez a keresztény magyar lap is szívébe fogadja mindazokat, kiknek magyar a szíve és nem kereszténygyűlölő a lelke.

Indulj az utnak a Magyarok Istenének nevében új központi keresztény lapunk, te modern apostol. Hirdesd az eddig csak vágyott ideált s áraszd tiszta, keresztény magyar lélek mele-

LAVOTTA SZERELME.

— Énekes játék 3 felvonásban. Irta: Vágó Géza. Zenéjét Lavotta János dalaiból és a XVII. századbeli énekekből összeállította: Barna Izsó. —

Szinte különös dolog, hogy Lavotta Jánosnak a magyar zenetörténelemnek e kimagasló és romantikus alakjának élettörténete eddig nem talált irodalmi feldolgozásra. Pedig Lavotta János egyénisége egész élete, művészi jelentősége kész színpadi téma. Zenei lángész, akinél nagyobb a magyar zenetörténelem nem sokat ismer, és aki mégis majdnem nyomtalanul hull le a magyar égboltozatról. Volt idő, mikor egész Bécs érte rajongott és mégis elsekélyesedve vész bele az afföldi sívó homokba. Mint zeneszerző és mint hegedűművész egyaránt elsőrangú és mégis ez a fejedelmi tehetség udvarházról udvarházra bolyongva, kóborlásban tölti életét, nincs maradása sehol, a bor adja egyedüli gyönyörűségét és az okozza halálát is. A legnagyobb magyar zenetehetségek egyike a legnagyobb elfeledésben, jó emberek környülete alatt meghúzódva hal meg.

Ha már életében elfeledkezett róla nemzete — milyen magyar sors! — legalább holta után emeljük nevét ismét a magyar horizont fölé — hiszen ez is magyar sors.

Ez sorsa kortársai közül Csokonainak, Kátona Józsefnek is.

A Lavotta szerelme szerzői nagyszerű forráshoz nyultak, mikor ezt a javithatatlan bohémet választották hősiükül. Élettörténete a szövegíró részére kész költemény, szerzeményei a zeneszerző részére pompás kincses bánya. Ha komolyabb fajta operettnak kívánták feldolgozni, még talán értékesebbet alkothattak volna János viténél, sőt kézen fektűdt a gondolat, hogy szegény jó Lavotta Jánost egy hatalmas, értékes magyar opera hőisévé tegyék meg. Hanem hat ehhez szövegíróknak is, zeneszerzőnek is legény kellett volna a gátra. Ehhez az kellett volna, hogy a szövegíró megérezze Lavotta élettörténetében a magyar tragédiát, a zeneszerzőnek lelkében ott kellett volna zsongnia a magyar zene komolyságának és mélységének, ezeket pedig a budapesti kávéházak levegőjében megsejteni is nehéz.

Vágó Géza, a szövegíró ugránczó bohókásokkal kívánt hatni. Lavottát feltűnteti ugyan kóbor zenei zseninek, de még az élettörténetét is ellapítja. Szerinte Lavotta némi kóborlások után belejut a polgári szürke élet csöndes révébe, elveszi egy becsületes sváb polgártárs leányát és családot alapít. Csalódott hős tulajdonképpen a darab egyik

mellékszereplője, Csokonai, sőt még inkább az ő Lillája, Vajda Juliska. Ennek a darabnak a címe Lavotta szerelme helyett sokkal inkább lehetett volna Csokonai szerelme vagy inkább Lilla.

Határozottan nagy kár az is, hogy Vágó Géza nem Lavotta életét aknázza ki, hanem azt csak mintegy háttérül használta és saját, bizony sovány leleményéből csinált vékonyka mesét. Az első felvonásban Csokonai megismerkedik Vajda Péter leányával Juliával, Lavotta pedig az ő ideáljával, Gerspach Ilonkával. Ilonka előbb az hiszi, ő Csokonai Lillája s ennek megfelelőleg előbb Csokonai szerelmes. Az egész második felvonásban aztán alig történik valami, mindössze Csokonai, Lavotta, Julia és Ilonka valami színelőadás-félre készülnek Vajda uram meglepetésére. E próbák folyamán derül ki, hogy Csokonai Juliába szerelmes. Egyébként az egész felvonás bohókás, ugránczos. A harmadik felvonásban Csokonai nem kapja meg Lillát. Lavotta ellenben boldog lesz Ilonkával. Megkapó, szomorú szép méla akkorddal lehetne befejezni, a helyett befejeződik egy vidám tánccal. Lélekből fakadó, lélekhez szóló történet helyett hacacaré.

Barna Izsó valamivel szerencsésebb a zenével. Lavotta szerzeményeiből elég szépen

gét és fényét a fázó, sötétben ülő embertársainkra.

Mi pedig hozzuk meg csekély áldozatunkat az oltárra, melyet nagyra építettünk, melyre szállt az igehirdető modern Apostol!

P—y.

A demokratapárt belépett az egységes kormánypartba. Vasárnap tartotta értekezletét Budapesten az országos demokrata párt. Az értekezleten sokan vettek részt a vidéki demokrata pártok küldöttei is. Nagyváradról Ember Céza főispán, dr. Láncai József, dr. Friedländer Sámuel, Markovics Herman, Barna Jenő, Kohn Gábor, Brandt Viktor, Gitye József, Friedländer Ernő, Fehér Dezső lapszerkesztő és Katona Béla vettek részt az értekezleten, Vázsonyi Vilmos mondott nagy beszédet. A kormány programjának sarkalatos pontja a választói jog, már ezért is pártolni kell a kormányt. De a kormány programjában van még a magyar nemzeti hadsereg megvalósítása, a hitbizományok eltörlése és a modern birtokpolitika is, amely programpontok megegyeznek a demokrata párt céljaival. Kérte az értekezletet, hogy hatalmazza fel az elnökséget arra, hogy belépjen az új kormánypartba, de vidéki szervezetét fenntartja s megalakítja az „országos demokrata szövetség”-et. Vázsonyi javaslatát elfogadták.

Közegészségügyi minisztérium felállítása. Szepesvármegye pártolás céljából megküldte feliratát, amelyet a képviselőházhoz intézett, önálló közegészségügyi minisztérium felállítása iránt. A felirat markáns vonásokkal mutat rá az ország elhanyagolt közegészségügyére.

merit ugyan, de beleszó oda egyáltalán nem való jodlirozásokat, a szép magyar táncok mellé sváb ugra-bugrálásokat, még szerencse, hogy a tulnyomó része megmaradt magyar-nak és az általános benyomás mégis Lavotta zenéjének szépségeit őrzi meg. Ezek a szépségek pedig halhatatlanok. A „Földiekkel játszó égi tünemény”, meg Lavotta gyönyörű szerenádja a magyar zenének mindenkor feledhetetlen szépségű alkotásai, ezeket jó volt feleleveníteni.

Az előadás természetesen kénytelen volt a szerző intenciójához ragaszkodni, ebben a keretben aztán az előadás mindenképpen sikerült is. Lavotta szerepét *Bihari Sándor* vállalta s most nemcsak kitűnő alakító képességében és pompás baritonjában gyönyörködünk, hanem új oldaláról is megismertük, mint pompás hegedűművész, *Sz. Zsigmondy Anna* és *Vig Manci* a két női főszerepben arattak zajos és megérdemelt sikert. *Békefi Lajos* Csokonaija, *Szabó Gyula* Vajda Pétere egyaránt nagyon tetszettek. *Tompa Béla* a kis tiszteletes szerepében keltett sok derűséget; ugyancsak a komikum terén volt sikere *Szigetinek* is. Az ének- és zenekar mindenben megfelelt. A rendezés Erdélyi kitűnő ízlését dicséri.

Ismételjük: nagy kár volt ezt a szép, igazán költői témát kávéházi ízléssel feldolgozni és értékes, komoly alkotás helyett napi szükségletre szánt felületes sikerrel megelégedni.

—r.

Az ántánt haditanácsa Czernin és Hertling nyilatkozatáról.

Nem látja elfogadhatónak a békefeltételeket.

Budapest, február 4. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A Havas ügynökség jelenti Pétervárról: A szövetségesek legfőbb haditanácsa január 30-tól február 2-ig hét teljes ülést tartott Versaillesben Clemenceau elnökelete alatt. A haditanács részletesen foglalkozott az osztrák-magyar külügyminiszter és a birodalmi kancellár legutóbbi nyilatkozataiban foglaltakkal és ezekben a nyilatkozatokban semmit sem talált, ami az összes szövetséges kormányok által megszabott mérsékelt feltételekhez közeledett volna. A hadi-

tanács arra a megállapodásra jutott, hogy egyetlen kötelessége a közel jövőben az, hogy a szövetségesek erő-kifejtése utolsó energiájával a háborút a legszorosabb, leghatásosabb együttműködéssel biztosítsa. Az erő-kifejtést addig folytatni kell, amíg az ellenséges kormányok és népek gondolkodás-módja meg nem változik.

Végül megállapodott a haditanács azon irányelvekre nézve, amelyekkel a hadviselés érdekeit hatásosabban és teljességben szolgálhatják.

Az angol admirális a buvárhajó harcról.

Budapest február 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból a Reuter-ügynökség hivatalosan jelenti: Sir Ceddes az admirális első lordja a korlátlan buvárhajóharc 12 hónapi eredményéről szólva kijelentette, hogy a tengeralattjáró naszádokat sikerült megfékezni, most kevesebb hajót sülyesztnek el, mint azelőtt.

— Én optimista vagyok — mondta — és megállapítom, hogy a németek tuloznak veszteségeinkről szóló jelentéseikben, amennyiben minden esetben néhány ezer tonnával többet jelentenek. A német tengeralattjárók legény-

ségének ellenálló ereje állandóan csökken, habozás és aggodalom tapasztalható náluk.

Budapest, február 4. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Ehhez a jelentéshez a Wolff-ügynökség a következőket jegyzi meg: A nyilatkozat megállapításával ellenkezőleg mostanában sokkal több hajót sülyesztünk el, mint azelőtt. Ha Ceddes a tengeralattjáró harcról szóló jelentés hazugságáról beszél, bizonyára az angol jelentésekre gondol. A német legénység idegei mindenestre erősek annyira, hogy a legnagyobb angol hazugságokat elbirják.

A bolsevikiek Finnországban.

— Rémuralom. —

Budapest, február 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A bolsevikiek egyes finn városokban még mindig vérfürdőt rendeznek. Az orosz tisztiek maguk is állítják, hogy a finnországi kegyetlenkedések felülmulják az orosz forradalom legvéresebb eseményeit. Az orosz katonák a polgári elemeket megtámadják, a polgárokat agyonverik, akár asszony, akár gyermek. Ugyiszlóván Finnország egész értelmiségét kiirtották. A holttestek a felismerhetetlenségig megcsonkítva hevernek az utcákon. Helsingforsban szüntelenül ropognak az ágyuk és gépfegyverek, a színház romokban hever.

Az Etsch és Piave között tüzérségi harcok.

Budapest, február 4. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Az Etsch és a Piave között élénk tüzérségi harcok. A Brentától keletre az ellenség két felderítő előretörését visszavertük.

A vezérkar főnöke.

Fokozódó tüzharc a nyugati harctéren.

Berlin, február 4. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Az arcvonal számos pontján a tüzérségi tevékenység, mely este felé különösen Flandriában a Houthouster erdő és Lyas

között továbbá a Scarpe mindkét oldalán fokozódott. Belicourtól nyugatra meghiusult az angolok egy erős felderítő előretörése. Az Allertem ellen Brayetól északra a franciák átmenetileg benyomultak előrsi állásainkba. Gyalogságunk és utászaink Becouwauxtól északnyugatra a francia árkokból tízenkilenc foglyot hoztak magukkal.

A két legutóbbi napon légi harcban és a földről tízennyolc ellenséges repülőgépet és két kötött léggömböt lelőtünk.

Olasz harctér.

Az Etsch és a Piave között meg-megújuló tüzérségi harcok.

A többi harctéren nincsen újság.

Ludendorff, első főszállásmester.

Az igazság Nagyváradon sem lehet más, mint Budapesten.

Esküdtek igazmondása egy sajtóperben.

A nagyvárad királyi törvényszék esküdtbírósa előtt tegnap elvi szempontból nevezetes sajtóperben ítélték a független esküdtek a védőbeszédben foglalt igazságok és frappáns bizonyítékok hatása alatt a vádlott javára. Az elvi kérdés az volt, hogy a törvényben kifejezetten nem tiltott közlemény közreadásáért a törvény intencióját kiterjesztőleg szabad-e magyarázni? Az esküdtek erre *nem*-mel feleltek.

Az esküdtbírósnak elnöke Szöllösy Gyula tanácselnök volt s e tisztét szokott törvényiszteletével, a formák betartásával s a vád és védelem legteljesebb szabadságának biztosításával teljesítette. A tanács tagjai voltak: Stachó Károly és Vajnovszky Vince törvényszéki bírák, jegyző pedig ifjabb Szomborovszky Bezső. A vádat Medvigy István királyi ügyész képviselte, a vádlottat Krüger Aladár dr védte.

Az esküdtek kisorsolása s az esküdtszék megalakítása után elnök felolvasta a vádiratot. Weiszberger Ármint vádolta a királyi ügyészség azzal, hogy mint szerző a *Sárrét* című Berettyóújfaluban megjelenő időszakos lapnak 1917 évi április hó 15-iki számában „Elmentek a katonák” címen megírta, hogy egyik, Berettyóújfaluban állomásozott pótüteg katonái más városba mentek, s az üteg ezredesének a nevét is közölte, egyúttal elbucszította az üteget rokonszenvesen, mert a polgárság és a katonaság között a jó viszony nem hagyott hátra kívánivalót. Ezzel — a vádirat szerint — a fegyveres erő ellen vétséget követett el a vádlott, mert a magyar-osztrák monarchia fegyveres erejének mozdulatáról olyan értesítést hozott, amelynek közlése tiltva van.

Weiszberger Ármint vádolt beismerte, hogy az inkriminált közleményt ő írta és közölte a *Sárrét*-ben. Nemcsak nem akart ártani a fegyveres erő érdekeinek, ellenkezőleg, a polgárság és a katonaság közötti jó viszony hangsúlyozásával a katonák harckészségét emelte. Nem ismeri be, hogy hűnös.

Az esküdtekhez intézendő kérdések megállapítása után

Medvigy István királyi ügyész a vádat fentartja, mert a közlemény a parancsnokot egy ezredes személyében megjelöli, a csapatot is megnevezi, amelyből megállapítható, hogy egy alosztálynál nagyobb csapatot állomásozott Berettyóújfaluban s 7 hónapi ottartózkodás után 1917-ik év április 12-től 17-ig terjedő időközben vonult el Nagyszébenbe. Mivel az ily közleményből az ellenség következtetéseket vonhat, bár az arcvonal mögötti csapatot mozdulatáról szól a közleményes ezért ez a hadviselés érdekeit sértette, de másrészt az ilyen közleményeket az 5482—914. M. E. számú rendelet betiltotta, marasztaló ítéletet kér.

Dr Krüger Aladár dr védő az esküdtek figyelmébe ajánlja, hogy ezt a vádbeli, szinte a hazaárulással határos bűncselekményt a büntetőtörvénykönyv 5 évig terjedhető államfogházzal s 8000 koronáig terjedhető pénz-

büntetéssel bünteti, tehát súlyos bűncselekményről van szó. A vád azonban nem tudja igazolni, hogy vádlott elkövette a vádbeli cselekményt. Az arcvonalon történt csapatmozdulatokra vonatkozik a tilalom, de erről semmit sem közölt a vádlott, az arcvonal mögött a póttestekre vonatkozó intézkedésekből pedig az ellenség mitsem következtethet. Hogy ez így van, mutatja a hivatalos Telefonkönyv, amelyben minden nagyobb csapatot telefonszáma bent van s ha újabb csapatot érkezik egy városba, azonnal közlik azoknak neveit és telefonszámait, amint például közölték a kolozsvári honvédhadosztály ideérkezése után a hadosztály nevét és telefonszámait is. Nagyváradon például a polgárság mozgalmat indított a csés kir. 37. gyalogezred pótzászlóaljának visszahelyezése iránt, a beadványt a város közgyűlése tárgyalta, felterjesztette a kormányhoz, a lapok irtak róla nyíltan s nem kért senki engedélyt katonai cenzortól és nem indult per e miatt.

Meggyőző példákkal illusztrálja a védő, hogy a fronton belüli csapatmozdulatoknak nincs káros hatása s eklatáns esetként felolvassa a *8 Órai Ujság* február 2-iki számából a 30. honvéd pótzászlóalj áthelyezéséről irt tudósítást, amelyben az ezredes neve, a pótzászlóalj jövődő állomáshelye s minden más adat megtalálható, ugyanugy, mint a *Sárrét*-ben. S ezt a közleményt a budapesti sajtócenzura engedélyezte, enélkül nem is jelenhetett volna meg. Az igazság nem lehet más Nagyváradon, mint Budapesten. De vádlott nem csapatot hozott tudósítást, hanem egy pótütegről, erre vonatkozólag pedig a tárgyaláson nem tudni miért, német nyelvű tilalmat olvasott fel az elnök s ebben az áll, hogy ütegek parancsnokainak nevei nyilvános közleményekben megemlíthetők. A törvény az ilyen közleményeket kifejezetten nem tiltja, nem helyes, hogy kiterjesztő magyarázatot adjunk a törvénynek s a vádbeli cselekményt is odasorozzuk, hiszen azt hangoztatják, hogy inkább 9 hűnös szabaduljon, mint egy ártatlan ítéljenek el, holott itt egy ártatlan szabadulásáról van szó. A sajtó szabadsága kívánja, hogy az esküdtek ilyen kicsinyes vádakkal szemben a sajtó hasznos tevékenységét megvédjék s a hűnös kérdésében *nem*-mel válaszoljanak.

Az írás helyesen értelmezett szabadságának szeretetétől áthatott nagyszabású védőbeszéd után a királyi ügyész és a védő replikája és duplikája következtek. Az esküdtek végre tanácskozássra vonultak vissza. Az esküdtek *nem bűnösnek mondták ki* a vádlottat s ez alapon az esküdtbírósnak Weiszberger Ármint felmentette.

A királyi ügyész ez ítélet ellen semmisséget jelentett be.

* Gyűlések a megyén. Holnap szerdán délelőtt 9 órakor Biharvármegye közgazgatási bizottsága, ezt követőleg pedig 11 órakor a megye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart.

A Szociális Missziótársulat nagyvárad Leányklubjának nyilvános klub-délutánja.

A Leányklub elérkezettnek látja az időt, hogy a nyilvánosság előtt megjelenjék. Nem toboroz szereplőket hivatásos művészi erőkből, hanem saját családi bensőségét, közvetlenségét és nemes gondolkodását egy házi ünnepély, egy klub-délután keretében mutatja be.

A klub-délután február 10-én délután 5 órakor lesz a Kath. Kőr Szent-László-teremben a következő műsorral:

A klubdélután műsora:

1. Klubinduló éneki a kar. 2. Kiss Valy Megnyitó. 3. Stadler Frida, a Szoc. Missziótársulat kültagjának előadása. 4. Mezey Lujzi Klublekiismeret. 5. Tóth Erzsike Leánytipusok. 6. Mann Lenke Pontosság-műveltség.

Utána Tea.

Teázás után: 7. Liszt: XIII. Rhapsodia, zongorán játssza Angyal Ilus. 8. Lily szenvedése, előadja Gyulay Lily. 9. a) Jensen: Oh el ne hagyj! éneki Mayr Margit. b) Massenet: Kék szemed... zongorán kíséri Stachó Margit. 10. Egy jelenet a klubéletéből, előadják a rendezők.

Rendezőség: Elnök: Kiss Valy. Alelnök: Stachó Pálma. Rendezők: Altnöder Margit, Belezny Annus, Kolozsváry Margit, Mann Lenke, Marton Matild, Némethy Ilonka, Somogyi Ily, Szabó Erzsike, Tóth Erzsike, Voronyák Olga.

Egy tea-jegy ára 2 korona s ez belépőjegyül is szolgál.

Eleven babák vendéjátéka.

A Modern Babaszinpad Nagyváradon.

Nagy gyönyörűségben lesz része közönségünknek február hó 10-én, vasárnap, amikor a főváros legfiatalabb és legbájosabb kis színháza: a *Modern Baba Szinpad* jön le egész társulatával, hogy csodásan szép, finom játékaival szolgálatára legyen a nagyvárad hadiárvának.

Az a bizottság, mely Nagyváradról csak azért ment fel Budapestre, hogy a művész-társaság játékát lássa, a legnagyobb elragadtatással tért vissza és hirdeti az eleven baba-művészek dicséretét.

A Modern Baba Szinpad, a főváros uri, művész hajlamu gyermekeiből alakult kis társaság, mely a közel multban *Edes babák társasága* címen, a Mentő Egyesület javára, hosszú időn át mulattatta a Duna-palota termeiben, Augusztá főhercegasszony és családja jelenlétében az uri társaságot. Az óriási siker és elismerés, amit az apró művész-társaság aratott, adott azután alapot arra, hogy az iskolák meleg támogatásával rendes színházi vállalkozássá nője ki magát és utmutója legyen, hogy mily formában lehet a mai kor modern gyermekét finoman, lelket nemesítve szórakoztatni.

Nagyvárad közönsége bizonyára szeretettel fogja fogadni a finom, kedves kis társaságot, mely komoly kulturális és jótékony célt szolgál és amely társaságnak ez a jel-szava: „A gyermekcacagás legszebb muzsika a világon!...”

A Baba-színház előadására jegyek a mai naptól kezdve a Hegedüs hírlapirodában kaphatók.

A Nagyváradi Gazdasági és Iparbank évi közgyűlése.

Huszonhetedik évi közgyűlését tartotta szombaton délelőtt egyik tekintélyes, jóhírnévű pénzügyintézetünk: a Nagyváradi Gazdasági és Iparbank.

A kitűnő vezetés, az intézet ügyeinek vitelénél megnyilatkozott körültekintő gondosság még a legválságosabb időkben is minden rázkódtatás nélkül átvezették az intézetet, s megtartották a fokozatos fejlődés útján. A követett szolid, de céltudatos működés hozta meg és biztosította a feltétlen bizalmat az intézet iránt. Az elért eredmény és siker főleg és elsősorban Ternyei Antal vezérigazgató érdeme s az ő kiváló szak tudásának, előrelátásának és buzgalmanak eredménye.

Az évi közgyűlést dr. Beöthy László v. b. t. t. igazgatósági elnök vezette. A részvényesek nagy számmal voltak jelen.

Dr. Beöthy László elnök üdvözölte a megjelent részvényeseket s köszönetet mondott a részvényesek bizalmáért. Majd rátért a mai nehéz közgazdasági viszonyokra, amelyek megbénítják a pénzügyintézetek működését. Kiemelte, hogy a világháború harmadik évében is igyekezett a pénzügyintézet az eddig helyesnek és célirányosnak bizonyult irányelvek szigorú követésével közgazdasági hivatását betölteni és a részvényesek érdekeit szolgálni.

Ezután Ternyei Antal vezérigazgató felolvasta az igazgatóság jelentését, melyből a következőket adjuk:

A lefolyt év üzletmenete ugyanabban a szűk keretben mozgott, mint az előző évben. Az immár három és fél év óta tartó világháború a normális pénzügyintézeti üzletágakat teljesen megbénította. Új üzletek teljes hiánya, a meglévők lebonyolítása, nagy visszafizetések, a betétek nagymérvű emelkedése, ezek jellemzik az 1917-iki üzletévet. Emelkedést csak az intézet saját értékpapírállománya és az értékpapír fedezet mellett nyújtott folyószámla-kölcsönök mutatnak.

Váltóállományunk csökkenése és a betétek emelkedése folytán természetesen visszszámolási obligónk is lényegesen csökkent.

Megemlítjük még, hogy a lefolyt évben is buzgó tevékenységet fejtettünk ki a hadikölcsönök elhelyezése körül. Intézetünk maga saját számlájára összesen egymillióegyszáz-ezer koronát jegyzett.

Végezetül még csak azt kívánjuk konstatálni, hogy intézetünk a lefolyt évben is az óriási megrázkódtatás által megvont korlátok között biztos és nyugodt mederben munkálkodott; és meg vagyunk győződve arról, hogyha a béke áldásait hazánk újból élvezheti, intézetünk ismét tovább fog haladni a gyarapodás és egészséges fejlődés útján.

Fájdalommal kell még jelentenünk, hogy igazgatóságunk tagja Deutsch K. I. ur az elmúlt év elején elköltözött az élők sorából. Az elhunytban igazgatóságunk buzgó, tevékeny tagját veszítette, a ki bankunk érdekeit mindenkor szíven viselte. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Megemlítjük még, hogy az elmúlt évben sem volt számot tevő veszteségünk és abban a helyzetben vagyunk, hogy a tavalyinál 3 koronával magasabb osztalék kifizetését javasolhatjuk a t. közgyűlésnek.

A különféle leírások után mutatkozó tiszta nyereség tesz 265348 K 72 fill., hozzáadva a múlt évi nyereség áthozatalt 48079 K 66 fill., marad a t. közgyűlés rendelkezésére 313428 K 38 fillér.

E nyereség felosztására nézve indit-

ványozzuk, hogy ebből fordítsassék osztalékra 193500 korona és pedig akként, hogy a múlt évi 27-ik számú szelvény a közgyűlést követő naptól kezdve 45 koronával váltassék be. Tartalékalapra 25000 korona, nyugdíjalapra 6000 korona, alapszabályszerű jutalékokra 34495 korona 34 fillér, jótékonycélokra 2000 korona, összesen 260995 korona 34 fillér, a fennmaradó 52433 korona 04 fillér pedig új számlára vitessék át.

A felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után úgy a jelentést, valamint a mérleget elfogadták s a felmentvényt megadták.

A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása után igazgatókká újból megválasztottak: dr. Beöthy László v. b. t. t., dr. Cziffra Kálmán, Kollár Lajos, Diósi Lajos, dr. Oesterreicher Samu és Ternyei Antal.

A felügyelő-bizottság tagjaivá választottak: Balásházy Iván, Gerő Ármán, Lukács Gyula (uj), dr. Thury Kálmán és Szathmáry K. Andor.

Igazgató-tanácsosok lettek: dr. Fisch Áron, dr. Imrik Gusztáv, dr. Konrád Jenő, dr. Löblé László, Mándi Rezső, dr. Poynár Özséb, Róth János.

Reck Géza részvényes szólalt fel. Meltatta az elért eredményt; kiemelte azon buzgó tevékenységet, amely az intézet vezetésében megnyilvánult. Indítványozta, hogy az igazgatóságnak, a vezérigazgatónak és a tisztviselőknek jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazzanak.

Az indítványt egyhangulag elfogadták s az elnök éltetésével a közgyűlés véget ért.

Pázmány Péter-utca Nagyváradon.

Az uri-utcai háztulajdonosok kérelme.

Nemcsak szép és kegyeletes dolog, de kötelesség is, hogy kiváló nagy férfaink emlékét megörökítsük.

Városunk egy kimagasló, országos nevű nagy szülőteről azonban eddig elfelejtkeztünk, akinek nevét pedig nemcsak az ország fővárosában, hanem a legtöbb vidéki városban is, méltónak találták a megörökítésre.

Pázmány Péter, a modern magyar irodalmi nyelv megteremtőjének, a biboros magyar Cicerónak emlékét eddig szülővárosa őrzi tegkevesebb kegyelettel; Nagyváradon, szülővárosában nem jelzi semmi külső jel a magyar irodalmi nyelv megteremtőjének, a magyar nyelv nagy harcosának emlékét.

Ezt a mulasztást óhajtják most pótolni e város egy szép utcájának háztulajdonosai és lakosai. azzal az indítvánnyal, amelyet tegnap adtak be, s a melyben kéri Nagyvárad város tanácsát, hogy Uri-utcát nevezze el, szabályrendeletben biztosított jogánál fogva „Pázmány Péter-utca”-nak.

A kérvényt Uri-utca összes háztulajdonosai alá írták.

Pázmány Péter neve maga többet mond mindennél, ezért a kérvényező nem is tartották szükségesnek bővebben indokolni, bizva Nagyvárad város tanácsának hazafias érzésében.

A kérvény a következő:

Nagytekintetű Városi Tanács!

Alulírottak, mint az Uri-utca háztulajdonosai és lakói azzal a kérelemmel fordulunk a nagytekintetű Városi Tanácshoz: méltóztassék az Uri-utca nevét „Pázmány Péter-utca” névre változtatni.

Kérelmünk indokolása egyszerű, de igen súlyos és az egész város kegyeletére jelentőségteljes. Pázmány Péter, a magyar irodalomtörténet egyik kimagasló alakja (Beöthy Zsolt szerint a magyar irodalmi nyelv megteremtője) Nagyváradon született. Más városokban szobor, tér és utca örökíti meg nevét. Méltányos, hogy szülővárosa is adózzék nagy fia emlékének.

Az „Uri-utca” névhez nem fűződik különösebb hagyomány. Megkülönböztető név volt ez valamikor a városok fejlődésének történetében az iparos céhekről elnevezett utcákkal szemben. Jelentősége addig volt, a míg az uri osztály képviselői csupán egy utcában sorakoztatták házaikat. Ezért a modern elnevezések között nem is találkozunk vele.

Végül ez utca elemi-, közép- és főiskolájával tipikus iskolautca városunknak, ami pedagógiai szempontból is ajánlja az osztálykülönbségre emlékeztető „Uri” elnevezés helyett annak az irodalomtörténeti nagyságnak a nevét, kinek a zengzetes magyar nyelv irodalmivá tétele és a magyar tanügy körül az ország első egyetemének alapítása által halhatatlan érdemei vannak.

Ezért bizalommal kérjük a nagytekintetű Városi Tanácsot, tegye jóvá azt a felelősséget, melyet az utcaelnevező bizottság annakidején városunk nagy szülőterének emlékével szemben tanusított és írja oda egy előkelő gesztussal házaik falára Pázmány Péter nevét.

Nagyvárad, 1918 február 2.

Aláíráskor a házak sorrendjében: 1. Dr. Nyíry Ödön. 2. Szirmay L. Árpád, az Orsolya-zárda pki biztosa. 3. Grósz Zsigmond. 4. Dr. Cseresnyés Béla. 5. Sas Ede, a Szigligeti-Társaság elnöke. 6. Ciorogariu Román püspöki helynök. 7. Léderer Manó. 8. Orsolya-zárda. 9. Dr. Stokker József. 10. Siket Traján posta-főigazgató. 11. Reck Géza. 12. Dr. Kovács Lajos, a premontrei rendház és főgimnázium nevében. 13. Kálmán Ernő. 14. Dr. Buday Gyula jogakadémiai dékán. 15. Dr. Kacsián Kálmán, a Kovácsy-féle ház gondnoka. 16. Középegyházi Kálmán. 17. Dr. Vass Bertalan tanker. kir. főigazgató, Fehérvári Dezső. 18. Baróthy Pál kir. főügyész helyettes. 19. Nagy Márton főszolgabíró. 20. Leukutza Józsefné. 21. Keztyüs János építész. 22. Bige Gyula kir. ítélőtáblai ny. bíró. 23. Fábry József Fábry Albert kir. törvényszéki bíró. 24. és 26. Székely Sándor mérnök. 25. Korn Lajos kir. ítélőtáblai bíró. 27. és 45. Szűts Géza alezredes. 28. sz. ház eladás alatt. 29. özv. Schmidt Gyuláné. 30. Ujváry Józsefné. 31. Kovács Kálmánné. 33. dr. Bundala Mihály a Szent László menedékház elnöke. 34. és 36. Fröhlich János. 35. Schüch Flórián. 37. Torzin Elek. 38. és 39. Grünwald Jenő. 40.

Fábry József, 41. Szabó Miklós, 42. Kemény L. Ignác rendőrkapitány, 43. Palóczy Károly, 44. özv. Petry Gyuláné, 46. dr Vucskics Gyula a Szent-Vincent-intézet igazgatója, 47. Kuchta Endre, 48. Somogyi Géza, 49. Bodnár Lajos, 50. Plander Sámuel, 51. és 53. Thury Károly, 56. Petry János, 57. Tóth Sándor, 58. Balogh Károly, 59. Kürthy Elek, 61. dr Patzkó Antalné, 63. Nadányi Jenő, 65. Magyary Gyula.

Lukács Ödön a miniszternél

A nagyvárad hentesek küldöttsége Budapesten.

Ezelőtt azt mondtuk, ha nehéz idöket éltünk, hogy mit hoz még ránk a végzet; ma már azt mondhatjuk, hogy soha sem tudjuk, mikor ad ki a közéletmezési miniszterium olyan újabb rendeletet, amelylyel még jobban megnehezíti a városi polgárság megélhetését.

A lisztkontingens leszállításával jött a városokra az első csapás, de hogy ez ne löjjön egyedül, csakhamar megjelent a sertés hizlalás és forgalombahozás korlátozásáról, illetve tilalmáról szóló rendelet.

Most a hentesiparosoknak sem szabad sertéseket vásárolni. Ez annyit jelent, hogy a hentesipar egy miniszteri rendelettel egyszerűen meglelt szüntette.

A város közönségének egy része képtelen arra, hogy más húst fogyasszon, mint sertéshúst. És pedig azon egyszerű okból, mert a baromfit nem képes megfizetni, a szintén drága marhahúst pedig azért nem vásárolhatja, mert annak elkészítéséhez sok zsír szükséges, amihez nem is jut, de nagyon drága is.

Eddig, ha drágán is, sertéshúst vásárolt, amihez vagy egyáltalában nem kellett még külön zsír is, vagy legalább nagyon kevés.

Sertéshúst pedig kapott a városi hentes boltokban és a hentes iparosok üzleteiben.

Az új rendelet folytán a hentesiparosok üzlete üres és a közönség teljesen a városi hentesboltokra van utalva.

Hogy ez mit jelent, azt láttuk az elmúlt szombaton és vasárnap.

A városi hentesüzletek előtt százával állott a közönség s ennek nagyobb része kénytelen volt, a hosszú várakozás dacára, hus nélkül eltávozni.

És ez érthető is. Nagyvárad város élelmezési ügyosztálya végre is nincs és nem is lehet úgy berendezve, hogy Nagyvárad egész közönségének sertéshus szükségletét ellássa.

A másik nem kevésbé fontos oldala a kérdésnek, hogy Nagyvárad hentesipari vállalatjai egyszerre el lettek ütve iparuk gyakorlatától és megélhetésüktől.

Ez nemcsak pár száz családot megélhetésétől fosztott meg, de óriási összegre rugó adóbevétel elmaradásait jelenti az államnak is.

Éppen azoknak az adóalanyoknak adófizetése marad el, akiknek adózása nem feltetés vagy bevallás után, hanem a levágott állatok száma után vettetik ki, tehát legjobban megfelel a tényleges jövedelemnek.

A nagyközönség még nem tudja a baj okát, de a hentesiparosok már megmozdultak, hogy orvoslást keressenek sérelmeikre.

A hentesiparosok kérelme.

A nagyvárad hentesiparosok a sérelmes miniszteri rendelet folytán értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek azokat a módokat, amelyekkel orvosolhatni vélik a rendelet által rájuk zúdult csapást, amely egész váratlanul érte őket.

Abban állapodtak hogy, hogy kérelmet intézzenek a közéletmezési miniszterhez, amelyben kifejtik, hogy a rendelet egyszerre törvényes alapon folytatott iparuk üzésétől fosztotta meg őket.

Felsorolják, hogy ezen intézkedés sérelmes a közönségre is, mert újabb nehézséget gördített a már 100,000 lakossal bíró Nagyvárad város közéletmezése elé. Kérik ezek alapján, hogy Nagyvárad város 62 hentes iparosa részére havonta 800 drb sertést utaljon ki a miniszter és pedig a Központból, akként, hogy azt a nagyvárad ipartestület ossza szét a hentesiparosok között. A kérdés anyagi elintézésének ügyét teljesen a nagyvárad ipartestület vállalja magára.

Elhatározták továbbá, hogy a kérelmet deputáció vigye a közéletmezési miniszterhez, Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnökkel s a küldöttség szóval is vázolja a sérelmeket s kérje a kérelemben foglaltak teljesítését.

Egyben távirati uton felkérték az Ipartestületek Országos Szövetségét, hogy a deputációt jelentse be a miniszternél s vezesse azt.

Küldöttség a miniszternél.

A nagyvárad hentesiparosok küldöttsége el is indult a fővárosba, azon tudatban, hogy rendben van minden.

A küldöttség tagjai voltak, Czeglédy Jeremiás vezetése alatt: Hartmann Sándor, Mudura György, Kulcsár István, Karácsonyi Gyula, Faulvetter János, Schramek J., Takács Endre, Ignác J., Juhász József, Bara László, Kovács Pál.

Mikor azonban a miniszteriumban megjelentek, nagy meglepetéssel értesültek, hogy az Ipartestületek Országos Szövetsége nem jelentette be a nagyvárad küldöttséget.

Herczeg Windischgrätz közéletmezési miniszter azonban teltette magát a szokáson s fogadta a küldöttséget.

Czeglédy Jeremiás igen megfontoltan vázolta a viszonyokat és a hentesiparosok helyzetét s meggyőző érvekkel bizonyította, hogy a rendelet sérti a közérdeket s súlyos kárt okoz az államkincstárnak is. Kifejtette az átnyújtott kérvényben foglaltak igazságát.

A miniszter lekötelező szívélyességgel meghallgatta a panaszt s a kérelmet. Belátja, hogy mennyire nehéz a hentesiparosok helyzete. A kérvényben foglaltakat megvizsgálja s a kéréseket, amennyiben csak a közérdek megengedi, teljesíti.

A küldöttség a kérelmek teljesítésének reményével eltelve, utazott haza Nagyváradra.

Lukács Ödön a miniszternél.

Az ország zsirellátása ügyében herceg Windischgrätz új közéletmezési miniszter, mint a jelekből látjuk, változtatásokat, reformokat akar behozni.

Ezt mutatja az a körülmény, hogy még pénteken este távirat érkezett Bárczy István fővárosi polgármestertől, amelyben értesíti, hogy a közéletmezési miniszter sürgősen értekezletet hív össze a sertés forgalombahozatala és az országos zsirellátás tárgyában s arra Lukács Ödön polgármester-helyettes megjelenését is kérte. A vidéki vá-

rosok részéről egyedül Lukács Ödönt hivta meg az értekezletre a miniszter.

Lukács Ödön polgármester-helyettes azonnal, még pénteken éjjel elutazott, hogy résztvegyen az értekezleten.

Mint értesülünk Lukács Ödön terjedelmes előterjesztést tett, amelyet nagy figyelemmel hallgatott meg maga herceg Windischgrätz Lajos közéletmezési miniszter is.

Lukács Ödön polgármester-helyettes tegnap estig még nem érkezett haza Nagyváradra.

A Kath. Kör szombati hangversenye.

Fényes sikerű koncertet rendezett a Kath. Kör Gyertyaszentelő ünnepén a Szurmay-alap javára, melyen megjelent megyéspüspökünk gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. is. A nagyszabású műsort nagy és előkelő közönség hallgatta végig, a kik közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök, dr Karácsonyi János c. püspök, Brém Lőrinc, dr Vucskics Gyula, Szirmai L. Árpád, Csaponyi Ignác, Imrik S. Zoltán kanonokok, Gyepes Imre, Schriffert Béla, Besser Hugó, dr báró Apor Vilmos, dr Szabó Vendel, Folmann Géza, Domanek Pál, Bozóky Gyula, dr Dajka Endre, Imrik Gusztáv, dr Krüger Aladár, Gillenreiner József, dr Buday Gyula, Straub Ferenc, stb. ezenkívül nagyszámú és előkelő hölgyközönség.

A pompás műsort a honvédenekar Mozart „Don Juan” suverteurjével nyitotta meg és ezuttal -s fényes sikert aratott Scharl Károly karnagy biztos vezetése alatt.

Utána dr Stokker József ügyvéd, keresztény társadalmunk ezen jeles vezéralakja mondott nagy hatású beszédet, melyben igaz magyar értelemmel, a háboru valódi okait és várható befejezését fejtegette rendkívül vonzó előadásban, úgy hogy beszédét többször félbeszakította a felhangzó taps. A kitűnő előadást zajos tapsokkal jutalmazták.

A műsor harmadik pontja egy modern műdal volt, melyet dr Dajka Endréné urasszony adott elő szépen csengő alt hangon. Rádásul egy gyönyörű Beleznay-dalt énekelt, melynek címe „Egy sir” és a mely a magyar dal e halhatatlan mesterének egyik legjobb alkotása. A szép éneket, melyet Resch Mihály karnagy diszkréten kísért, lelkesen tapsolták.

Most következett a hangversenynek leg-hatalmasabb száma Resch Mihály „Diadaléneke”, melynek aktuális és megzenésítésre igen alkalmas versét dr báró Wlassics Tibor a jeles poéta írta, kinek háborus versei rövid idő alatt három kiadást értek. A kitűnően fegyelmezett énekkar a zeneszerző biztos és határozott dirigálásában nagy sikert aratott.

A vegyeskarban a következő urasszonyok, urleányok és urak vettek részt: Soprán-alt: Mártonffy Zoltánné, özv. Requinyi Edéné, Györfly Jézsefné, dr Báthori Oszkárné, dr Dajka Endréné, Bagossy Olga. Tenor-basszus: Besser Hugó (Mezőtelegd) Gödör László (Mezőtelegd) Neworall István, Rózsa Ambrus, Biczó János, Szabó Imre, Zöldi Bertalan, Lehoczky József, Lobermayer Gyula, Barabás Ernő.

A hatalmas kórus után mintegy ellentétképpen következett egy rendkívül dallamos és művészi kamara zenés szám: Oelschlägel híres B-dur hárfatriója, melyet Nagy Ferenc honvédfőhadnagy (hegedű), Kürti István (cello) és Albert Ede (hárfa) adtak elő oly szép harmonikus összjátékban, hogy egy rövid Dosztál-kompozícióval kellett megtoldani műsorukat. Hosszu taps köszöntötte őket.

Méltó befejezése volt az egész hangversenynek Beschnitt „Osszián“-ja, melyet Resch Mihály sz. e. karnagy irt át művészi kézzel vegyeskarra és zenekarra.

Különösen tetszett a gyönyörű tenorszóló, melyet Rózsa Ambrus máv. főellenőr énekelt és amelyet a kar diszkrét finomsággal kísért.

A közönség az egész énekkart művészi előadásáért zajos tapsokkal jutalmazta. — Scharf Károly gárdája mindkét kíséretben művészi munkát végzett.

Csak a főposta kézbesít csomagot.

Nagyvárad város területén a postacsomagok kézbesítése újabb változtatásra szorult. Az időrendhez nem kötött postacsomagokkal telt mellékkocsik érkezése oly nagy mennyiségét zudítja az újvárosi 3. sz. postahivatalra, hogy ez a fiókpostahivatal szerény méretű helyiségeiben ezt az anyagot sem feldolgozni sem rendezni nem tudja. A hivatal bővítésére pedig ezidő szerint gondolni sem lehet. Ily mostoha körülmények között, a postacsomagok házhöz kézbesítésének ideiglenes megszüntetése tárgyában folyó évi január hó 29-én kelt, január 30-án közölt intézkedéssel kapcsolatban értesitem Nagyvárad város közönségét, hogy február hó 4-étől kezdve a Körösön tül területre (Újváros, Katona és Csillagváros) szülő csomagok is, az Uri-utca 1. sz. posta táv. hivatalnál vehetők át s a csomagkiadás a Kossuth-utcai 3. sz. posta táv. hivatalnál február hó 3-ával megszünt.

Február 4-étől kezdve tehát úgy a Körösön inneni, mint a Körösön tül területen lakó címzettek érkező csomagjaikat az Uri-utcai 1. sz. posta-táv. hivatalnál vehetik át.

Az összes csomagok kézbesítésére, illetve kiadására a postapalota udvari kétemeletes szárnyának földszinti nagyterme lesz berendezve. E helyiséghez az Iványi-utca felőli kapu szolgál bejáratul s a könnyű tájékozást az udvar felügyeletével megbízott közegeen kívül szembetűnő utbaigazító feliratok biztosítják.

..HIREK

A megalapítandó központi nagy keresztény lap ügyében a Sajtó hölgybizottság tagjai minden hétfőn és csütörtökön délután 3–5 óráig a Népszövetségi Otthonban a Hitelszövetkezet befejezéseivel egyidejűleg inspekción tartanak. Felvilágosítást adnak, átveszik az aláírásokkal begyűjtött pénzt, lebonyolítják a pénzkézeltést, aláírási lapokat adnak új gyűjtőknek.

A kik eddig gyűjtőveket vállaltak, sziveskedjenek nevüket, lakásukat és a gyűjtőiv számát a Népszövetségi Hitelszövetkezettel (Szilágyi Dezső-utca, Kath. Kőr palotája) közölni.

Kühlmann, Czernin és Ludendorff tanácskozásai.

Budapest, február 4. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Kühlmann, Ludendorff és Czernin tanácskozásai főleg politikai és közéletmelzési kérdésekre szorítkoznak. Szóba került a megszállott területek gabonájának a szövetségesek között való igazságos elosztása, valamint a népelelmezési kérdésekben való kölcsönös segítség módja is.

A finnek küzdelmébe Svédország nem avatkozik bele.

Budapest, február 4. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Tegnap 40 svéd lap képviselői jelentek meg a svéd államminiszternél és a külügyminiszternél s arra kérték, hogy Svédország vegyen részt önkéntes elhatározással a finn rendfentartók harcában az anarchia ellen. Mindkét miniszter kijelentette hogy a kormánynak az az álláspontja, hogy a hivatalos beavatkozás ezidőszert nem történhetik meg.

* **Személyi hírek.** Ember Géza főispán és Lukács Ödön polgármesterhelyettes az éjjel hazaérkeztek Budapestről. — Rimler Károly polgármester tegnap a fővárosba utazott.

* **Gróf Tisza István diszdoktorsága.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Az egyetemen ma délelőtt adta át Szentmiklóssy dékán gróf Tisza Istvánnak az egyetem diszdoktori oklevelét. Üdvözlő beszédében Szentmiklóssy dékán utalt arra, hogy gróf Tisza Istvánnak nagy része van abban, hogy a magyarság a világ szemében nagyot nőtt. — Gróf Tisza István válaszában hangsúlyozta, hogy ez a kitüntetés tulbecsülése az ő becsületes munkájának.

* **Az új honvédelmi államtitkár.** A Magyar Tudósító jelenti: Ő felsége január 29-én Laxenburgban kelt legfelsőbb elhatározásával Szurmay honvédelmi miniszter előterjesztésére Payr Vilmos miniszteri tanácsost honvédelmi miniszteri államtitkárrá nevezte ki.

* **A Kath. Kőr vetítő-estélye.** Klacsó Olivér hadnagy tart előadást a Kath. Kőr mai vetítő-estélyén „A monarchia flottája a háboruban” címmel. Flottánk dicsőséges szerepét játszott a háboruban s hősi tetteivel méltó versenytársa volt a hatalmas német flottának. Az előadó gyönyörű vetített képekben mutatja be a flotta egységeit és gyakorlat közben. Az előadás 5 órakor kezdődik.

* **A város milliós kölcsöne.** Nagyvárad városa elhatározta, hogy 2.678.000 K. folyószámla kölcsönt vesz fel a Pesti Hazai Első Takarékpénztártól 5 és egynegyed százalékos kamattal s két év alatt visszafizeti a kölcsönt. A belügyminiszter a kölcsön felvételét jóváhagyta, de felhívja a várost, hogy gondoskodjék ezen folyószámla kölcsönnek mielőbbi átalakítása iránt, törlesztéses kölcsönre.

* **Vendégművészek hangversenye.** Folyó hó 16-án fog lezajlani az a páratlan műélvezetet nyújtó hangverseny, amelyről eddig csak annyit tudunk, hogy a rendezőség — bár még a hangversenyéről csak imit körök-tudnak — alig tud eleget tenni a már most minden oldalról megnyilvánuló óhajoknak. Haras Gáborné szül. Szabó Margit honvéd huszáralezredes nejét Debreczenből, Májay Jenny, Csanak Mariska és Veszprémi Lonczai vállalkoztak rá elbűvölni művészetükkel a váradi publikumot és amennyiben a debreczeni és kolozsvári lapok kritikájából ítélnünk, megjósolhatjuk, hogy ez sikerülni is fog. A hangverseny programját a legközelebbi számunkban fogjuk ismertetni.

* **A Ref. leányegyesület teastélye.** Szombaton este tartotta a Ref. Leányegyesület teastélyét a Vigadó nagytermében. A leányegyesület nagy ambícióval készült erre az estélyre s ez meg is hozta a várt sikert. Dr. Szabó Gusztávné Nadányi Zoltán ötletes prófógiát mondotta el, mely után Váradi Aladár a mindig népszerűvé váló magyar dalai közül adott elő többet nagy sikerrel. Szabó Papi egy ügyesen összeállított táncgyűjtemen mutatott be. Sok tapsot kapott Végh Irénke és Gönczy Sándor, kik egy dialógot adtak elő. Ezután következett a műsor clouja, a „Hamupipóke” című daljáték, mely ügyes elrendezésében a kitűnő táncokkal a legszebb siseretek egyikét aratta. Sulyok Ica, Schönbberger Emmi, Csizsár Emilia, Papp Magda csengő hangjával és helyes játékával, Petróczy Alice, Szűcs Lili, Forgács Margit, Sztankovics Gizi, Czeglédy Irén, Szabó Papi, Sas Piri, Tabéry Maci, Gubicza Magda és Hankovics Bözsi mind dicséretet érdemelnek. Az énekkar is jól volt betanítva, ami Steinhacker Vali érdeme. A darabot Steinhacker Adi kísérte zongorán. Az estélyen előforduló gyönyörű táncokat Antalffy Margit balletmesternő tanította be. A közönség jókedvben még 10 óráig mulatott, az ifjuság pedig a háborus bajok keserűségeit próbálta feledni a vig táncban.

* **A vigalmiadóról szóló szabályrendeletet jóváhagyta a miniszter.** Nagyvárad városa pár évvel ezelőtt megalkotta a vigalmiadó szabályrendeletet, amely a városi pénztárt évenként nagy összeggel gyarapítaná. A belügyminiszter tegnap értesítette Nagyvárad városát, hogy a vigalmiadóról szóló szabályrendeletet jóváhagyta.

* **Cipőkiosztás a szegény gyermekeknek.** A főispáni hivatalbau ez évben az utolsó cipőkiosztás szerdán reggel fél tízkor lesz s ez alkalommal mintegy 180–200 cipő fog kiosztásra kerülni. Érdekeltek ezuton értesítetnek. Külön idézés senkinek sem fog küldetni, akik tehát cipőre igényt tartanak, szerdán a városházán jelenjenek meg.

* **Nőiszabó ipari tanfolyam.** A helybeli m. kir. állami fa- és fémpipari szakiskolán rendezett nőiszabó ipari tanfolyam folyó hó 11-én nyílik meg az intézet Percses-utcai helyiségében. A tanfolyamra az intézet igazgatóságánál és a tanfolyam előadójánál, Heffer József nőiszabó mesternél Körös-utca 32. szám alatt lehet beiratkozni. Beiratási díj 2 korona, tandíj nincsen. Szontagh Gusztáv igazgató.

* **Ki akar gondoskodni a hadiárva-ról?** Tisztelettel alulírott felkérem azokat, hogy akik Sárdi Ilona 13 éves (III-ik polgári-jár) és Sárdi József 10 éves (IV. elemibe jár) róm. kath. hadiárva gyermeket magukhoz venni és róluk gondoskodni hajlandók, hogy ebbeli szándékukat nálam, árvaszékileg kirendelt pártfogónál (Városháza II. emelet 34. ajtó városi árvaszék) akár levélben, akár személyesen bejelenteni sziveskedjenek. Egyben felkérem a jószívű embereket, hogy Sárdi Ilona részére valami ruháneműt adni sziveskedjenek, mert mai nagyon rongyos ruhája miatt, melyet annyira elnyűtt, hogy javítani nem lehet, a tanítónő az iskolából kénytelen volt hazaküldeni. Nagyvárad, 1918 február hó 4. Vay Zoltán tb. árvaszéki ülnök, mint kirendelt pártfogó.

* **Tea kapható a városnál.** Tudatom a város közönségével, hogy a városi fűszerüzletben a forgalomban levő theautalvány február havi szelvénye ellenében személyenként 25 deka teát fognak kiszolgáltatni. A tea árát további intézkedésig a következőkben állapítom meg: tiszta fekete tea kilogramonként 86 K, kevert tea 78 K, zöld tea 73 K. Nagyvárad, 1918 február 1-én. Lukács Odön polgármesterhelyettes.

A biharmegyei és nagyváradai nőegylet 1. évi február hó 3-án választmányi ülést tartott, melyen özv. Nagy Ödönné elnöklete alatt résztvettek: özv. Grunwald Henrikné tiszteletbeli elnök, Horváth Árpádné al-elnök, özv. Ficzek Lajosné, özv. Géher Antalné, Lausch Károlyné, özv. Laszky Árminné, dr. Molnár Imréné, Niedermann Antalné, özv. dr. Szolcsányi Hugóné, Vértessy Andorné vál. tagok, Koszta István pénztáros és Böszörményi Géza jegyző. Nagy Ödönné alelnök előterjesztette, hogy a január hó 19-iki estély bevételre 3171 korona 36 fillért tett ki, kiadása 1352 korona 70 fillér, tiszta jövedelme 1823 kor. 66 fillér. Jelenti továbbá, hogy e hó közepén az Apolló-mozgószínházban Sas Ede, Bihari Akos, Pásztor Ferenc és Hevessy Mariska közreműködésével mesedélután rendez. A választmány a Stefánia-szövetség igazgatóságába kiküldi az elnökség tagjait a tiszteletbeli elnökkel. A választmány Szabó Vilma és Margit b.-ujfalui hadiárvaikat az Erzsébet-leányárvaházba felvette. Uj tagul felvette Reichel Henrikné mérnököt s örömmel vette tudomásul, hogy az árvaház részére a fehérműgyűjtés folyamatban van.

* **Könnnyü stráfkocsi** 15-20 méter-mázsa teherbírára azonnali megvételre keresetik a városi villamomú által.

* **Egy intelligens leány** uri házhoz magyar nevelőnőnek ajánlkozik gyermekek mellé. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban.

Ruhák, férfioltonyok, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, kelengyeneműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárában, Nagyvárad.

Gyár telefonszám 34. Felvételi üzlet 14-69.

Színház.

Heti műsor:

Kedd: Lavotta szerelme.
Szerda: Lavotta szerelme.
Csütörtök: Timár Liza.

Péntek: Vasgyáros.
Szombat délután: Tessék szellőztetni.
Szombat este: Zsuzsi kisasszony.

Ocskay brigadéros reprize. Meg- emlékeztünk már arról, hogy a Szigligeti színház drámai együttese legközelebb mű- sorra tüzi Herczeg Ferenc híres történelmi drámáját: Ocskay brigadéros. És íme: most már azzal lepi meg a direktció a maga közönségét, hogy a jövő hét vasárnap est- jére már színre is hozza Ocskay brigadé- rost. Van rá remény, hogy a publikuma is, a magyar nemzet történelmének megbecsü- lésével fel fogja keresni a színházat, zsu- folttá fogja tenni a nézőteret az Ocskay bri- gadéros reprizén.

A „Színházi Élet“. Incze Sándor nép- szerű lapja e héten szenzációs „Hotel Im- perial“ számot adott és a darabból érdekes részleteket közöl képekkel tarkítva. Bemut- atja Fedák Sári összes ruháit. Megtaláljuk benne Fedák és a tiszték dalait, kottamellék- jettel, melyeket a „Hotel Imperial“-ban éne- kelnek. Lehár Ferenc „Pacsirtájá“-ról ér- dekes cikket hoz és egyúttal Lehár kézirá- sát is bemutatja. Intim Pista, Hetivers és a többi közkedvelt rovatok teszik teljessé a nagyon változatos és nivós számot, mely- ben ezenkívül hetenként egy-egy érdekes kis szindarabot is közöl kottamelléklettel. Az új szám kottamelléklete „Kőristalány“ egy sláger szám. Uj előfizetők ingyen kapnak két ünnepi albumot. Egyes szám ára 80 fil- lér. Előfizetési ára negyedévre 8 korona 50 fillér, Kiadóhivatal VII., Erzsébet körut 29.

Értesitem a t. hölgy- közönséget,

hogy kozmetikai műtermembe bevezettem a hölgyfodrászatot, Pölöskey a jóhírű hölgy- fodrász szakszerű vezetésével. Minden haj- munkát, parókát a legmodernebb kivitel- ben készítek. Hajfestés minden színben. Ondoláció 2.50 K. Hajmosás 4 korona. Arcápolás, manikűr, hajszálszedés villannyal utánnövés nélkül. Arcüdítés vízitenként 5 kor. Deák Ferenc-u. 7. I. em.

HIRSCHFELD VILMA.

Szépségápolási műterem

Bémer-tér 3., emelet,

ahol minden szépség-hiba szakszerűen kezeltetik. Piperecikkeit vidékre is utasítással küldöm.

STERNBERG HELEN
kozmetikusnő.

Legujabb fűzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál

lehet beszerezni.

Rákóczi-ut. (Korona
gyógyszertár mellett)

Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, ütővel	8-
Majolika gyümölcs állvány	8-
Majolika tálca fogóval	8-
Majolika cukortartó díszes	8-
Majolika gyümölcs készlet	8-
Vizez készlet csiszolt üvegből	8-
Boros	8-
Likör	8-
Söröskészlet színes aranyozással	8-
Boroskészlet színes	8-
Vizeskészlet színes	8-
Liköröskészlet színes	8-
Befőtteskészlet kristály fehé	8-
Gyümölcs készlet kristály üvegből	8-
Majolika fali sótartó színes	5-
Majolika vizeskanecse színes	5-
Kenyér kosár színes üveggel	5-
China ezüst cukortartó	5-
China ezüst gyümölcs állvány	5-
Majolika virágváza színes	5-
Majolika virágfazék	5-
Majolika dísz figura	5-
Porcellán főzőlábos	5-
Porcellán főzőfazék	5-
Teáskészlet színes aranyozással	40-
Kávéskészlet színes aranyozással	40-
Feketés készlet színes aranyozással	80-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120-
Hidegfelvágottas kész. sz. aranyozással	25-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25-
Függő	25-
Teás pohár China ezüst foglalásban	8-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8-
Kávé	8-
Köpcésze	8-
Főzőlábos barna tüzálló füllel	8-

Nippek, Figurák, Szent Antal
szobrok, Mária szobrok, Szent-
telt víztartók, Konyhaberen-
dezési cikkek, Képek, Keretek,
:: Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg
és dísz műára nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

A margittai járás főszolgabírójától.

266—918.

Pályázati hirdetmény.

Margitta községben és a magyarkézi községben megüresedett segédjegyzői állásokra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felerősített pályázati kérvényüket hozzám f. évi február hó 15-ig adják be.

A margittai segédjegyzői állás javadalma: 1400 kor. készpénz fizetés és 300 korona lakbér.

A magyarkézi segédjegyzői állás javadalma 1400 korona készpénz fizetés és egy szobából álló butorozott lakás használata.

A választások kitűzése iránt külön fogok intézkedni.

Margitta, 1918. január 30.

Dr Halász Elemér
főszolgabíró.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.

1918. február 1-én kezdődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

VISZKETE

rüh, sör, ótvar, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára 3 kor. nagy tégely ára 5 kor. családi tégely ára 9 korona. Hozzávaló szappan 5 kor.

KÉSZITI:

Gerő Sándor
gyógyszerész. Nagykőrös.

Nagyváradon kapható: Csillag gyógyszerész, Irgalmasrend gyógyszerész Kain Eszter, Németh Pál, Dr Rác és Vadász, Reisz István, Szent-Antal gyógyszerész, Csanda Endre és Zsigmondovits Géza gyógyszerésztárában.

Betűszedő tanulónak
fiú és berakó tanulónak
leány fizetéssel
felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11—53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Képkerekezések

a legmodernebb kivitelben
minden formában és színben.

ABLAKÜVEGEZÉSEK

raktáromon lévő nagy üvegekészlet miatt olcsó árban, gyorsan készülnnek. Ovál keretek nagy raktára.

Modernképkerekezési vállalatnál
Rákóczi-ut 10. Nyílt üzlet, a
!! Széchenyivel szemben. !!

! ALKALMI VÁSÁR !

Selymek, kasmirok, női fehérneműk, szőnyegek, nagyválasztékban

KELENGYE

áruház Sz. László-tér 5. sz., a volt Krámer féle bolt-
:: helyiségben. ::

MOCSÁRY SÁNDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
..... és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és National Cassa javító. Elektrotechnikai cikkek és 1/2 Wattos Wolfram szálás Tungram-égők állandóan raktáron.

ALABÁSTROM pipere szappan.

Legjobb és legfinomabb pipere szappan főleg azon körülménynek köszöni nagy közkedveltségét és jó hírnevét, hogy a legtisztább és legjobb anyagból készül s tartós és kellemes illattal használatban különös enyheség és dus fehér habja által tűnik ki, miért is a bőr tisztátalanságát eltávolítja s annak egyuttal szép üde kinézetet és bársonyszerű simaságot kölcsönöz, éppen ezért a legelőkelőbb körökben is rendkívül elvan terjedve.

1 darab ára 7 korona.

Különféle igen finom pipereszappanok:

Ibolya, gyöngyvirág, rózsza, orgona, borax.

Nagy kerek angol szappanok.

Illatszerek kimérve és eredeti üvegekben.

!! KÖLNIVIZEK. !!

Parfüm Casetták karácsonyra és éjévre hölgyeknek legalkalmasabb és legszebb ajándék

kapható:

NÉMETH PÁL

„Arany-Kereszt” gyógyszerész tárában Nagyvárad

Szent László-tér, városháza mellett.

Vidéki rendeléseket azonnal küldök!